

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מטי צרפתי הרכבי

פ/5112/25

הצעת חוק הטבות למשרתים בשירות צבאי או אזרחי, התשפ"ה–2024

- מטרה
1. מטרת חוק זה היא לעגן את מעמדה של אוכלוסיית המשרתים בשירות צבאי או אזרחי, ולהגדיר כי כל הטבות המדינה יחולו על אוכלוסייה זו בלבד.
- הגדרות
2. בחוק זה –
- "לוחם" – חייל משוחרר זכאי כהגדרתו בסעיף 1א7(א) לחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד–1994¹;
- "מקום ציבורי" – כהגדרתו בחוק שיווי זכויות האישה התשי"א–1951²;
- "משרת" – המשרת, או ששירת בעבר, בשירות סדיר או בשירות לאומי, לתקופה של 24 חודשים לפחות;
- "משרת מילואים" – חייל מילואים כהגדרתו בחוק שירות מילואים, התשס"ח–2008³;
- "רשות ציבורית" – כהגדרתה בסעיף 15א(א) לחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן–1989⁴;
- "שירות לאומי" – שירות אזרחי כהגדרתו בחוק שירות אזרחי, התשע"ז–2017⁵, או שירות לאומי-אזרחי כהגדרתו בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד–2014⁶;
- "שירות סדיר" – כהגדרתו בחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986⁷;
- "שירות ציבורי" – שירות הניתן לציבור על ידי רשות ציבורית, בדרך מפגש פנים אל פנים, למעט טיפול רפואי.

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

² ס"ח התשי"א, עמ' 248.

³ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

⁴ ס"ח התש"ן, עמ' 26.

⁵ ס"ח התשע"ז, עמ' 632.

⁶ ס"ח התשע"ד, עמ' 380.

⁷ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

- תעודת משרת 3. (א) המסיים שירות סדיר או שירות לאומי, יהיה זכאי לתעודת משרת שתוענק לו בתום השירות; משרת שסיים את שירותו טרם כניסת חוק זה לתוקף זכאי לתעודת משרת.
- (ב) השר הממונה על רשות השירות הלאומי-אזרחי (להלן – השר) יקבע בתקנות כללים לעניין אופן הנפקת וחלוקת תעודות משרת, כולל אפשרויות להחזקת תעודה קשיחה ותעודה דיגיטלית; על השר להתקין תקנות בתוך שלושה חודשים מיום פרסום חוק זה ברשומות.
- העדפה מותרת 4. (א) על אף האמור בכל דין, אין לראות בהענקת העדפה או הנחה בשירותים או מוצרים למשרת, בתמורה או שלא בתמורה, בין שמדובר בשירות ציבורי ובין שמדובר בשירות הניתן על ידי גוף אחר, הפליה פסולה.
- (ב) על אף האמור בכל דין, בבחינת מועמדות לשירות המדינה, תינתן עדיפות למועמד שהוא משרת.
- הטבות המדינה בדיור 5. (א) למשרת, או לבן זוגו, תינתן זכות להשתתף בתכניות המדינה המעניקות הנחה או סבסוד עבור רכישת דירה.
- (ב) על אף האמור בכל דין, קדימות יתירה בתכניות כאמור בסעיף קטן (א), תינתן למשרת שהינו לוחם.
- סבסוד לימודים על-תיכוניים 6. לא יינתן סבסוד מטעם המדינה, מכל סוג שהוא, למוסד לימודים על-תיכוני, במישרין או בעקיפין, עבור מי שאינו משרת.
- פטור משירות 7. מי ששוחרר משירות סדיר ומשירות לאומי-אזרחי, מטעמים רפואיים, וכן עולה חדש שעלה לישראל לאחר הגיעו לגיל 24, לא ייחשבו כמי שלא שירת לעניין חוק זה.
- הוראת מעבר 8. מי שמלאו לו 24 שנים עם כניסת חוק זה לתוקפו, ולא שירת, לא יראו אותו כמי שלא שירת לעניין חוק זה.
- תיקון פקודת מס הכנסה 9. בפקודת מס הכנסה⁸ –
- (1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "חוק השקעות משותפות" יבוא:
- "משרת" – כהגדרתו בחוק הטבות למשרתים בשירות צבאי או אזרחי, התשפ"ה-2024;";
- (2) בסעיף 11, אחרי סעיף קטן (ז) יבוא:
- "(ח) הוראות סעיף זה יחולו על משרת בלבד.";

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

- (3) בסעיף 34, במקום "שהיה" יבוא "שהוא משרת והיה";
- (4) בסעיף 36א, אחרי "אישה" יבוא "שהיא משרתת";
- (5) בסעיף 40א, אחרי "תושב ישראל" יבוא "שהוא משרת";
- (6) בסעיף 40גא, אחרי "תושב ישראל" יבוא "שהוא משרת";
- (7) בסעיף 40דא, אחרי "תושב ישראל" יבוא "שהוא משרת".

ד ב ר י ה ס ב ר

מאז כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), חג שמחת תורה התשפ"ד, מדינת ישראל נמצאת במלחמה מתמשכת במספר חזיתות. המלחמה הובילה לעומס רב על משרתי הסדיר והמילואים, אשר העצים את הקושי על מי שבחרו לשרת ולתרום למדינה, לעומת אלו שלא עשו זאת.

לאור כך, ולאור העובדה כי רבים במדינת ישראל לא מבצעים שירות צבאי או לאומי, מוצע להגדיר כי הטבות אשר המדינה מעניקה בנושאים שונים, יחולו על מי ששירתו בצבא ובשירות לאומי בלבד.

בסעיף 4 מוצע לקבוע כי תינתן עדיפות בקבלת מועמד לשירות המדינה בשירות צבאי, לאומי או אזרחי.

בסעיף 5 מוצע לקבוע כי משרת בלבד, או בן זוגו, יוכלו להשתתף בתוכניות המדינה לסבסוד או הנחה ברכישת דירה. משרת ששירת כלוחם, יהיה זכאי לקדימות מבין המועמדים לקבלת ההטבה.

בסעיף 6 מוצע לקבוע כי לא יינתן סבסוד מטעם המדינה, במישרין או בעקיפין, עבור מי שאינו משרת.

סעיף 7 מוצע לקבוע כי מי שנמנעה ממנו היכולת לשרת שירות צבאי או אזרחי מטעמים רפואיים לא ייחשבו כמי שלא שירת.

בסעיף 8 מוצע לקבוע תקופת מעבר.

בסעיף 9 מוצע לקבוע כי כלל הזיכויים וההטבות במס הניתנים לאזרחי המדינה יחולו רק על מי שהוגדר כמשרת על פי חוק זה.

ראוי לציין כי חוק זה לא נועד להפלות אף אדם, וכי לכל אזרח בישראל עומד הזכות והאפשרות לשרת שירות צבאי או לאומי במסגרת המותאמת לאורחות חייו. לאור זאת אין לראות בחוק זה כנועד לפגוע באדם או בקבוצה מסוימת, אלא כחוק הנועד לקבוע סדר עדיפות לאומי: מי שתורם למדינה, המדינה תורמת לו.

מוצע כי בהמשך הדרך, כלל ההטבות וההנחות אשר המדינה מעניקה לאזרחים יתווספו לחוק זה ויתנו גם כאן בהתאם לשירות צבאי או לאומי.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה סעדה וקבוצת חברי הכנסת (פ/4709/25) ועל ידי חברת הכנסת שרון ניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/5006/25).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה סולומון (פ/5015/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' בכסלו התשפ"ה (02.12.2024)